
Garsenda de Forcalquier

Autor:

Data de publicació: 16-09-2017

Garsenda de Forcalquier (en francès Garsende de Sabran; c. 1180 – c. 1242) va ser comtessa de Provença com a esposa d'Alfons II des de 1193 i comtessa de Forcalquier en el seu propi dret des de 1209. Va portar Forcalquier a la Casa de Barcelona i la va unir a la Provença. També va ser patrona de la literatura occitana, especialment els trobadors, i ella mateixa va escriure una mica de poesia lírica i es compta entre els trobairitz com Garsenda de Proensa o Proença. Va ser, en paraules dels seus editors més recents, "una de les dones més poderoses de la història occitana". [1]

És avantpassada matrilineal de més de 40 monarques europeus, incloent l'actual Carl XVI Gustaf i Felip VI.

Garsenda de Forcalquier

Comtessa de provença
Comtessa de Forcalquier

Garsenda apareix en el seu segell, en el dibuix de Louis Blancard (1860)

Nascuda
1180

Va morir
C. 1257 (anglès)

Cònjuge
Alfons II de Provença

Assumpte
Ramon Berenguer IV de Provença

House
Sabran

Pare
Rainou de Sabran

Mare
Garsenda de Forcalquier

Garsenda de Forcalquier (o Gersenda, en francès Garsende de Sabran; c. 1180 – c. 1242) va ser comtessa de Provença com a esposa d'Alfons II des de 1193 i comtessa de Forcalquier en el seu propi dret des de 1209. Va portar Forcalquier a la Casa de Barcelona i la va unir a la Provença. També va ser patrona de la literatura occitana, especialment els trobadors, i ella mateixa va escriure una mica de poesia lírica i és coneguda entre les trobairitz com Garsenda de Proensa o Proença. Va ser, en paraules dels seus editors més recents, "una de les dones més poderoses de la història occitana". [1]

És avantpassada matrilineal de més de 40 monarques europeus, (podeu descarregar el pdf) incloent l'actual rei de Suècia Carl Gustaf XVI i Felip VI. [2] [2]

Primers anys i matrimoni

Garsenda era filla de Rainou (o Rénier), senyor de Caylar i Ansouis de la família Sabran, i Garsenda, filla de Guillem IV de Forcalquier. Va rebre el nom de la seva mare, que era hereva de Guillem IV, però el va precedeix. Garsenda, per tant, va heretar Forcalquier del seu avi. Només tenia tretze anys quan, el 1193, el seu avi Guillem IV i Alfons II van signar el Tractat d'Aix pel qual Garsenda heretaria el comtat de Guillem i es casaria amb Alfons, que estava en línia per convertir-se en comte de Provença. El matrimoni va tenir lloc a Aix-en-Provence el juliol de 1193. Van tenir almenys dos fills, Raymond Berengar IV i Garsenda, que es van casar amb Guillermo II de Montcada, i li van donar dos fills, incloent Gaston VII, Vescomte de Béarn . [3][4][5]

Regència i mecenatge

El 1209 tant Guillem IV com Alfons van morir i Garsenda es va convertir en el guardià natural del seu fill i hereu, Raymond Berengar IV. Inicialment el seu cunyat, Pere II d'Aragó, va assignar la regència de la Provença al seu germà Sancho, però quan Pere va morir el 1213 Sanç es va convertir en regent d'Aragó i va passar provençal i forcalquier al seu fill Nuño Sánchez. La dissensió va esclatar entre els catalans i els partidistes de la comtessa, que van acusar Nuño d'intentar suplantar el seu nebot a la comarca. L'aristocràcia provençal originalment va aprofitar la situació per als seus propis fins ambiciosos, però finalment es van alinear darrere de Garsenda i van destituir Nuño, que va tornar a Catalunya. La regència va ser passada a Garsenda i es va establir un consell de regència format pels nobles nadius.

Escut d'armes de la família Sabran, utilitzat per Guillem i Rostaing, conestables hereditaris del comtat de Tolosa (finals del segle XII)[6][7]

Va ser probablement durant el seu mandat com a regent (1209/1213-1217/1220) que Garsenda es va convertir en el

focus d'un cercle literari de poetes, encara que la vida d'Elias de Barjols es refereix al seu patró com Alfonso. Hi ha un tenso entre una bona senyora, identificada en una chansonnier com la comtessa de Proessa,[8] i un trobador anònim. Les dues cobles de l'intercanvi es troben en dos ordres diferents en els dos chansonniers, anomenats F i T, que els conserven. No es pot saber, per tant, qui va parlar primer, però la meitat de la dona comença Vos q'em semblatz dels corals amadors. En el poema la comtessa declara el seu amor pel seu interlocutor, que després respon cortès però acuradament. Sota algunes interpretacions el trobador és Gui de Cavaillon, la vida del qual repeteix el rumor (probablement infundat) que ell era l'amant de la comtessa. Gui, però, va estar a la cort provençal entre 1200 i 1209, empenyent una mica la data de l'intercanvi cap endavant. Elias de Barjols aparentment "es va enamorar" d'ella com a vídua i va escriure cançons sobre ella "per a la resta de la seva vida", fins que va entrar en un monestir. Raimon Vidal també va elogiar el seu reconegut mecenatge de trobadors.

Jubilació i vida posterior

Tomba de Garsenda de Forcalquier, Abadia de La Celle

El 1220 Guillaume II de Sabran, nebot de Guillem IV, que va reclamar Forcalquier i havia estat en rebel·lia a la regió de Sisteron, va ser neutralitzat en part a través de la mediació de l'arquebisbe d'Aix, Bermond le Cornu. El 1217 o 1220 Garsenda finalment havia cèsat Forcalquier al seu fill i havia lliurat les regnes del govern.

Garsenda es va retirar al monestir de La Celle al voltant de 1225. El 1242, va anar a visitar la seva besnéta, Beatriu d'Anglaterra, i els seus pares a Bordeus. Com a pare de la infanta Beatriu, Enric III d'Anglaterra, va participar en una guerra a França en aquell moment, va portar 60 cavallers al seu servei. [9] Garsend podria haver estat viu fins a 1257, quan una determinada dona d'aquest nom va fer una donació a una església de Sant Joan amb la condició que tres sacerdots es mantinguessin per pregar per la seva ànima i la del seu marit.

Poesia

Vos que.m semblatz dels corals amadors,ja non volgra que fossetz tan doptanz;e platz me molt quar vos destreing m'amors,qu'atressi sui eu per vos malanz.Ez avetz dan en el seu vulpillatgequar no.us ausatz de preiar enardir,e faitz a vos ez a mi gran dampnatge;que ges dompna no ausa descobrirtot tan qu'il vol per paor de faillir.
Ets tan ben adequat com un amant,Tant de bo no fos tan vacil·lant;però m'alegro que el meu amor et faci el penitent,en cas contrari jo seria el que pateixi.No obstant això, a la llarga ets tu qui s'aixeca a perdresi no ets prou valent per dir el teu cas,i faràs molt de mal a tots dos si t'hi negues.Perquè una senyora no s'atreveix a descobrir-la seva veritable voluntat, perquè els que l'envolten pensin la seva base. [10] [10]

Notes

- ^ Bruckner, Shepard & White 1995, pàg.
- ^ <https://www.youtube.com/watch?v=sl4WtajjMks>
- ^ Shideler 1983, pàg.
- ^ Miret i Sans 1902, pàg.
- ^ Cirera i Prim 1954, pàg.
- ^ Blancard 1860,p. 56, nos. 1 & 2 (placa 28).
- ^ Conestable 1957, pàg.
- ^ Comtessa o contesa escrita diverses vegades.
- ^ Cox 1974,pàg.
- ^ Bogin 1976, pàg.

Blancard, Louis (1860). Iconographie des sceaux et bulles conservés dans la partie antérieure à 1790 des archives départementales des Bouches-du-Rhône. 1. París: J.-B. Jodet.

Bogin, Meg (1976). Les Dones Trobadors. Scarborough: Paddington. ? 1,0 1,1 1,2 1,3 1,4 1,4 1,4 1,5 1,

Bruckner, Matilda Tomaryn; Shepard, Laurie; El 1995 va ser la seva mare. Cançons de les dones trobadors. El 2007, la població de la ciutat era de 10.0 ? 1,0 1,1 1,2 1,3 1,4 1,4 1,4 1,5 1,

Cirera i Prim, Jaume (1954). ?«Filiación de los Montcada que asistieron a la conquista de Mallorca»(Memòries de la Reial Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics, Heràldics i Històrics. 2 (1-4): 101-12.

Conestable, Giles (1957). ?«L'elecció disputada a Langres el 1138». Traditio. 13: 119-52.

Cox, Eugene L. (1974). Les àguiles de Savoia. Princeton, NJ: Princeton Premsa Universitària. ? 1,0 1,1 1,2 1,3 1,4 1,4 1,4 1,5 1,

Miret i Sans, Joaquim (1902). "La casa de Montcada en el Vizcondado de Bearn". Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona. 1(6): 280-303.

Shideler, John C. (1983). Família Noble Catalana Medieval: Les Montcadas, 1000-1230. Universitat de Califòrnia Premsa. ? 1,0 1,1 1,2 1,3 1,4 1,4 1,4 1,5 1,

Títols regnals

Precedit
per Guillem IV
Comtessa de Forcalquier
7 d'octubre de 1209 –
1217 o 1220 amb Alfons I (1209)
Succeït
per Ramon Berenguer IV

Control de l'autoritat

BNF: cb139423279 (dades)
GND: 1051289270
ISNI: 0000 0003 5495 5569
LCCN: n2009045144
MusicBrainz: 6e8dd662-e142-44a4-8313-dc40c5f569e4
VIAF: 71582636
Identitats WorldCat: lccn-n2009045144

Categories:

Comtes de Forcalquier
Comtesses de Provença
Poetes medievals
Preu o poc
Naixements als anys 1180